

BESLUT

Datum

2011 -11- 29

Dnr

7823-11-31

Aktbil. 4

IFRÅGASATT YTTRANDEFRIHETSBRÖTT (FÖRTAL M.M.)

Justitiekanslerns beslut

Justitiekanslern inleder inte förundersökning beträffande de uppgifter som har lämnats på webbplatsen www.yakida.se.

Ärendet

I en anmälan till Polismyndigheten i Stockholms län har det gjorts gällande att det på webbplatsen www.yakida.se – har lämnats uppgifter vilka innefattar brottslig gärning mot anmälarna. Anmälarna har angett att det handlar om ofredande och olaga förföljelse. Till anmälan har fogats utskrifter från den aktuella webbplatsen.

Norrorts åklagarkammare har överlämnat ärendet till Justitiekanslern för bedömning av om yttrandefrihetsbrott föreligger.

Justitiekanslern har från Myndigheten för radio och tv inhämtat att det har utfärdats utgivningsbevis för www.yakida.se.

Justitiekanslerns bedömning

Rättsliga utgångspunkter

Innehållet på en webbplats på Internet faller i princip utanför både tryckfrihetsförordningens (TF:s) och yttrandefrihetsgrundlagens (YGL:s) tillämpningsområden. Enligt den s.k. databasregeln i 1 kap. 9 § YGL är emellertid grundlagens föreskrifter om radioprogram tillämpliga också på webbsidor som är knutna till massmedieföretag och som med hjälp av elektromagnetiska vågor på särskild begäran tillhandahåller allmänheten upplysningar direkt ur en databas. Regeln tillämpas även på andra databaser än de nämnda om de har utgivningsbevis från Myndigheten för radio och tv för sin verksamhet. Detta gäller under förutsättning att mottagaren inte kan ändra innehållet i databasen.

För webbsidan www.yakida.se har det utfärdats ett utgivningsbevis. Såvitt framkommit kan mottagaren inte själv påverka innehållet på hemsidan. Den

omfattas därmed av det grundlagsskydd som följer av 1 kap. 9 § YGL. Justitiekanslern är ensam åklagare när det gäller yttrandefrihetsbrott. Ansvarig för innehållet i grundlagsskyddade webbsidor är utgivaren, se 6 kap. 1 § YGL.

Ofredande och olaga förförelse utgör inte yttrandefrihetsbrott (se 5 kap. 1 § YGL med dess hänvisning till 7 kap. 4 och 5 §§ TF). Det yttrandefrihetsbrott som skulle kunna vara aktuellt i detta fall är enligt Justitiekanslern istället förtal.

Brottet förtal får enligt 5 kap. 5 § första stycket brottsbalken inte åtalas av någon annan än målsäganden, dvs. den som har blivit utsatt för förtålet (enskilt åtal). Om målsäganden, med ett här inte aktuellt undantag, har angett brottet till åtal får dock detta åtalas av åklagare om åtal av särskilda skäl anses påkallat från allmän synpunkt (allmänt åtal). Av förarbetena till bestämmelsen framgår att allmänt åtal är avsett att förekomma endast i undantagsfall. Oavsett om det i detta fall skulle föreligga ett förtalsbrott eller inte, finns inte sådana särskilda skäl som motiverar ett ingripande genom allmänt åtal.

Justitiekanslern beslutade den 17 augusti 2011 (Justitiekanslerns ärenden med dnr 5143-11-31 och 5175-11-31) att inte inleda förundersökning beträffande uppgifter som hade lämnats på webbplatsen www.yakida.se. Det ingivna materialet kunde enligt Justitiekanslern inte anses innefatta något annat yttrandefrihetsbrott än förtal. Oavsett om det i detta fall förelåg ett sådant brott eller inte fanns vidare enligt Justitiekanslern inte sådana särskilda skäl som motiverade ett ingripande genom allmänt åtal. På begäran av anmälarna omprövades beslutet den 3 november 2011, varvid Justitiekanslern stod fast vid bedömningen att förundersökning inte skulle inledas.

Nu aktuell anmälan rör i stort likalydande uppgifter som de som omfattades av den tidigare anmälan. Anmälarna är också densamma.

Justitiekanslern står fast vid sin tidigare gjorda bedömning att det, oavsett om det i detta fall skulle föreligga ett förtalsbrott eller inte, här inte finns sådana särskilda skäl som motiverar ett ingripande genom allmänt åtal. Någon förundersökning för förtal ska därför inte inledas.

Ärendet har föredragits av hovrättsassessorn Anna-Karin Larsson.

Anna Skarhed